

Predsedstvo CIOFS
Projekt trajne vzgoje
EVANGELIZACIJA

April 2011

Tema I: Cerkev – občestvo za evangelizacijo

Papež Pavel VI: EVANGELII NUNTIANDI (13-16)

Sinteza, komentar in vprašanja: Ewald Kreuzer FSR

Ko je oznanjal »božje kraljestvo« in »odrešenje«, Jezus ni hotel biti in potovati sam. Poiskal je osebe, ki so mu želele slediti. Izbral je 12 mož (simbol 12-ih rodov Izraela) za svoje učence; imenoval jih je prijatelji (ne služabniki). In še mnogo drugih mož in žena se je pridružilo tej skupini. Zakaj je Jezus ustanovil to skupnost? Kakšno je bilo njeno posebno poslanstvo? V nadaljevanju poslanice Evangelii nuntiandi nas Pavel VI opominja, da je Cerkev poklicana, da se sama z nenehnimi spremembami in prenovami usposablja za verodostojno evangelizacijo sveta. Frančiškov svetni red bo na prihodnjem Generalnem kapitlju osvetlil to temo pod naslovom »Evangelizirani za evangelizacijo«. Frančiškovi bratje in sestre se dobro zavedamo notranjega glasu, ki je Frančiška nagovoril: »Frančišek, pojdi in popravi mojo cerkev, ki se, kot vidiš, podira«.

13) Občestvo odrešenih za evangelizacijo

Tisti, ki iskreno sprejemajo veselo oznanilo, se prav na podlagi tega sprejemanja in verovanja združujejo v Jezusovem imenu, da skupaj pričakujejo božje kraljestvo, ga gradijo in ga živijo. Sestavljajo občestvo, ki lahko evangelizira druge. Jezusovo naročilo dvanajsterim, naj gredo in oznanjajo veselo oznanilo, velja seveda na drugačen način za vse kristjane. Vesela novica o božjem kraljestvu, ki prihaja in se uresničuje, je namenjena vsem ljudem v vseh časih. Tisti, ki smo jo prejeli in nas združuje v občestvo odrešenih, jo moremo in moramo oznanjati in širiti naprej.

14) Bistveno poslanstvo Cerkve.

Cerkev je živo prepričana, da se Odrešenikova beseda: »...moram oznaniti evangelij o Božjem kraljestvu...« (Lk 4,43) v vsej resničnosti udejanja v njej sami. In s svetim Pavlom dodajamo: »Če namreč oznanjam evangelij, nimam pravice, da bi se ponašal, saj je to zame nujnost. Kajti gorje meni, če evangelija ne bi oznanjal!« (1 Kor 9,16). »Znova želimo poudariti, da je bistveno poslanstvo Cerkve evangelizirati vse ljudi« (Izjava sinodalnih očetov, no. 4, Osservatore Romano, 27. Oktober 1974) in ta naloga in poslanstvo zaradi sedanjih obsežnih in globokih družbenih sprememb danes ni nič manj nujna. Kajti evangelizacija je milost in poklicanost Cerkve, njena najgloblja identiteta. Cerkev obstaja zaradi evangelizacije, bolje rečeno zaradi oznanjanja in učenja. Je posrednik milostnega daru, ki grešnike spravlja z Bogom, ko obnavlja Jezusovo daritev med sveto mašo, ki je spomin Njegove smrti in njegovega veličastnega vstajenja.

15) Začetki Cerkve.

Vsakdo, ki v novem testametu bere o začetkih Cerkve in korak za korakom sledi njeni zgodovini ter upošteva njeno življenje in ravnanje, spozna, da je zavezana evangelizaciji odkar obstaja:

- Cerkev se je rodila iz dejanj Jezusa in dvanajsterih. Sad njihovega dela, tako zelen, neposreden in najbolj viden, je: »Pojdite torej in naredite vse narode za moje učence« (Mt 28,19).

»Tisti, ki so sprejeli njegovo besedo, so se dali krstiti; in tega dne se jim je pridružilo približno tri tisoč ljudi... Hvalili so Boga in vsi ljudje so jih imeli radi. Gospod pa jim je vsak dan pridruževal te, ki so našli odrešenje« (Apd 2, 41...47).

- Rojena iz oznanjevanja nam je Cerkev na svoj način poslana od Jezusa. Je včasih sicer neprosojno a obenem svetleče znamenje nove Jezusove navzočnosti, njegove dejavnosti in njegovega bivanja. Cerkev podaljšuje in nadaljuje njegovo prisotnost. Je resnično nadaljevanje njegovega oznanjevanja in njegove evangelizacije (Lumen gentium, 8; Ad gentes, 5). Kajti krščansko občestvo se nikdar ne zapira samo vase. V Cerkvi naše intimno življenje – molitveno življenje, poslušanje besede in znamenj apostolov, vidna bratska ljubezen, lomljenje kruha (prim. Apd 2,42-46; 4,32-35; 5,12-16) – doseže svoj popoln pomen, če postane pričevalno, če vzbudi občudovanje in spreobrnjenje, skratka če postane oznanjevanje veselega oznanila. Tako celotna Cerkev izvršuje svoje poslanstvo evangelizacije in dejavnost vsakogar postane pomembna za vse.

- Evangelizacijo Cerkev začinja z evangelizacijo same sebe. Občestvu verujočih, občestvu vidno upajočih, občestvu bratsko ljubečih je potrebno, da vedno znova sliši, kaj mora verovati in kaj je vir njenega upanja, da neprestano posluša zapoved nove ljubezni. Po vsem svetu razkrojeno božje ljudstvo mora biti vedno znova evangelizirano, da bo lahko ohranilo svežino, zagon in moč za oznanjanje evangelija.

- Cerkev je hranitelj (čuvar) veselega oznanila, ki ga mora širiti. Obljuba nove zaveze v Jezusu Kristusu, učenje Gospoda in učencev, besede življenja, studenci božje milosti in dobrohotnosti, pot odrešenja: vse to ji je bilo podarjeno. In to bogastvo evangelija in evangelizacije Cerkev čuva kot živ in dragocen zaklad, ne zato, da bi ga skrila, pač pa, da ga oznanja.

- Cerkev na svojstven način pošilja v svet svoje oznanjevalce. V njihova usta polaga besede, ki odrešujejo; razlaga jim oznanilo, katerega hrani; izroča jim poslanstvo, ki ga je sama prejela; pošilja jih oznanjati: vendar ne oznanjati njihovo lastno osebnost in lastne nazore (prim. 2 Kor 4,5) pač pa evangelij, katerega ne ona ne oni niso absolutni gospodarji in lastniki, da bi z njim samovoljno razpolagali, pač pa samo služabniki, ki ga skrajno zvesto širijo.

16) Kristus – da, Cerkev – ne.

Med Kristusom, Cerkvijo in evangelizacijo obstaja torej globoka povezava. V teku zgodovine je bilo Cerkvi dano poslanstvo, da evangelizira. Tega poslanstva zato ni mogoče izpolnjevati brez nje, še manj pa proti njej.

Dobro je zato opozoriti na ne tako redke primere, ko slišimo - smemo upati - dobronamerne vendar pogosto duhovno napačno usmerjene ljudi, ki ponavljajo, da imajo radi Kristusa, ne pa Cerkve, da radi poslušajo Kristusa, a ne Cerkve, da pripadajo Kristusu, vendar zunaj Cerkve. Nesmisel tega prepričanja pokažejo evangeljske besede: »Kdor posluša vas, posluša mene, kdor pa zavrača vas, zavrača mene« (Lk 10,16). In kako lahko ljubimo Kristusa, ne da bi ljubili Cerkev, če so najlepše pričevanje za Cerkev besede svetega Pavla: »...kakor je Kristus vzljudil Cerkev in dal zanjo sam sebe« (Ef 5,25).

Vprašanja za razmišljanje in pogovor v bratstvu:

- 1) Zakaj je sveti Frančišek ljubil Cerkev in je hotel biti vedno z njo povezan?
- 2) Evangelizacija je temeljno poslanstvo Cerkve. Kakšno posebno vlogo ima FSR in vsak njegov član pri tem poslanstvu?
- 3) Poišči definicijo Cerkve in razmisli, kako bi njeno bistvo predstavil nekemu, ki ne veruje, ali nekemu, ki pravi »Kristus ja, Cerkev ne«?

Tema II: DUHOVNOST IN DRUŽBENI NAUK CERKVE

Kompendij družbenega nauka Cerkve (541-544)

Krščanski laiki

Komentar, povzetek in vprašanja: p. Amando Trujillo - Cano, TOR

Blaženi Lukezij in Bonadona

28. aprila Cerkev obhaja spomin blaženega Lukezija, po izročilu prvega svetnega Frančiškovega brata, in njegove žene Bonadone. To leto bo praznovanje okrnjeno, ker sovpada z velikonočno osmino. Vendar si lahko priključimo v spomin njuno zapuščino (doto) in razmislimo o začetkih Frančiškovega svetnega reda. Obhajanje novega življenja v Kristusu v velikonočnem času vzbuja v nas tudi željo, da bi obnovili našo hojo po Frančiškovi poti, ki je osvetljena z mnogimi zgledi svetnikov iz Frančiškove družine.

Prvi hagiografski viri o Lukeziju in Bonadoni so iz XVI. in XV. stoletja in se zdijo precej predelani, da bi bili prilagojeni duhu časa in prostora. Lukezij se je rodil med leti 1180 in 1200 v Gaggianu (Siena) v kmečki družini. Poročil se je z Bonadono iz premožne družine, imela sta številno potomstvo. Dejaven je bil v političnem življenju in je postal glavar dela Toskane. Zaradi razburkanih političnih razmer se je družina preselila v Poggibonsi, kjer se je Lukezij posvetil trgovini. Postal je bogat, vendar skop.

Trpeli so zaradi izgube otrok in okoli leta 1220 je življenje Lukezija spremenil dramatičen preobrat, ko se je dotaknjen od božje milosti odločil, da se bo posvetil iskanju zakladov božjega kraljestva. Očaral ga je način življenja po evangeliju svetega Frančiška, ki ga je verjetno srečal leta 1221. Sprejel je spokorno življenje, posvetil se je goreči molitvi in postu, svojo lastnino pa je razdelil revežem. Po izročilu Bonadona spočetka ni odobraval Lukezijeve radodarnosti, ko pa se je spreobrnila po nekaterih znamenjih božje previdnosti, je z vsem srcem sledila poti svojega moža. Razdala sta vse premoženje, obdržala sta samo majhen košček zemlje, ki jo je Lukezij obdeloval, da sta se preživljala in da sta pomagala revežem. Zdi se, da prostovoljno izbiro uboštva dokazuje zgodovinski dokument, ki potrjuje prodajo Bonadonine hiše, datiran 7. avgusta 1227, izvršen s privolitvijo obeh zakoncev. Lukezij je izkazal svojo radodarnost tudi pri zdravljenju bolnikov v bolnišnici Poggibonsi.

Mnogo let sta živela bogato spokorniško življenje, skoraj istočasno sta zbolela in umrla samo nekaj ur narazen, po nekaterih virih 28. aprila 1241 (po drugih pa 1260). Prve so našli pri gvardijanu samostana malih bratov v Poggibonsi-ju, v kapeli katerega sta bila oba pokopana. Domači ljudje so ju začeli kmalu častiti in ko se je ljudska pobožnost okrepila, so cerkev povečali in jo posvetili svetemu Frančišku in blaženemu Lukeziju. Tekom stoletij so se na priprošnje obeh blaženih zgodili mnogi čudeži. Leta 1331 je postal Lukezijeve god v Poggibonsi-ju slovesen praznik, blaženi Lukezij pa skupaj s svetim Lovrencom patron te dežele. Čeprav Bonadona ni bila uradno razglašena za blaženo, jo domačini vseeno tako častijo. Lukezija je razglasil za blaženega Inocent XII 27. marca 1697, njegovo častitljivost pa je 23. avgusta 1883 potrdil Gregor XVI. Čeprav ni dovolj dokazov, da sta bila Lukezij in Bonadona prva člana Frančiškovega tretjega reda, njuno življenje jasno odseva resničen spokorniški duh in predstavlja prve sadove frančiškanske svetosti v laičnem stanu.

Pričevanje Lukezija in Bonadone nam pomaga, da se spomnimo, da frančiškanska pot izvira iz iskrenega spreobrnjenja k evangeliju Jezusa Kristusa, ki nas bogati z zakladi božjega kraljestva in nas osvobaja od suženjstva materialnih dobrin. To neprestano spreobrnjenje nas usposablja, da služimo bratom in sestram – posebno ubogim in trpečim – in delimo z njimi naše dobrine in naš čas. Ta spomin nas obenem opominja, kako pomembno je v vseh časih udeležati frančiškanske vrednote: življenje po veri, ljubezen v družini in družbi, kontemplativno molitev in zakramentalno življenje s konkretno ljubeznijo do bližnjih, posebno bolnih in ubogih, v katerih vidimo Kristusa. Preprostost in pošteno delo naj bosta stalna spremljevalca našega življenja.

Za zaključek molimo s Cerkvijo: »Dobri Bog, ki si poklical blaženega Lukezija k evangelijski spokornosti in ga obdaril s sijajem dobrih del, podeli tudi nam novo srce, da bo naše krščansko življenje obrodilo obilne sadove, po našem Gospodu Jezusu Kristusu. Amen.«

Krščanski laiki

Ta mesec začnemo predstavitev 12. poglavja, II. del, člani 541 – 544, iz Kompendija družbenega nauka Cerkve naslovljenega »Družbeni nauk in prizadevanje krščanskih laikov«.

Razmeroma kratek tekst predstavlja za identiteto Frančiškovich bratov in sester v svetu pomembno temo: *verni laiki*. Čeprav so nekateri člani FSR tudi kleriki (škofje, duhovniki in diakoni), je velika večina vendarle laikov, ki se trudijo krščansko živeti v danih družbenih razmerah. Naj nam bo zgled blaženega Lukezija in Bonadone, ki smo ga prej spoznali, primeren uvod v to razmišljanje. Svojo poklicanost k svetosti v laičnem stanu in kot zakonski par sta udejanjila v specifičnih okoliščinah njunega časa in družbe, ki so jima bile izziv in priložnost, da sta na svojstven način pokazala frančiškansko in spokorno držo.

(541) Bistvena oznaka laikov, ki delajo v Gospodovem vinogradu (prim. Mt20,1-16), je svetni značaj njihove hoje za Kristusom, ki se uresničuje prav v svetu, kjer »imajo po posebni poklicanosti nalogo iskati božje kraljestvo s tem, da se ukvarjajo s časnimi rečmi in jih urejajo v skladu z božjo voljo«. Po krstu so laiki včlenjeni v Kristusa in v skladu s svojo posebno identiteto deležni njegovega življenja in njegovega poslanstva: »Pod imenom laik razumemo vse vernike razen udov svetnega reda in redovniškega stanu, potrjenega v Cerkvi, to se pravi vernike, ki so bili s krstom včlenjeni v Kristusa in s tem uvrščeni v božje ljudstvo. Ti verniki so s krstom na svoj način postali deležni Kristusove duhovniške, preroške in kraljevske službe in izvršujejo svoj delež poslanstva celotnega krščanskega ljudstva v Cerkvi in v svetu.«

(542) Osebna izkaznica laikov se poraja in raste iz zakramentov: iz krsta, birme in evharistije. Krst oblikuje po Kristusu, Očetovem Sinu, prvorojencu vseh stvari, ki je bil Učitelj in Odrešenik poslan k vsem ljudem. Birma ali potrditev upodablja po Kristusu, ki je bil poslan, da bi oživil stvarstvo in vsako bitje z izlitem svojega Duha. Evharistija pridružuje verujočega eni in popolni žrtvi, ki jo je Kristus po lastnem mesu daroval Očetu za odrešenje sveta. Krščanski laik je Kristusov učenec zaradi zakramentov in v njihovi moči, to je v moči tistega, v katerem je deloval Bog in mu vtisnil podobo svojega Sina Jezusa Kristusa. Iz tega božanskega milostnega daru, in ne zaradi kakšne posebne človeške pravice, se rojeva trojni dar in naloga (munus), ki usposablja laika v skladu z njegovim svetnim značajem za preroka, duhovnika in kralja.

(543) posebna naloga krščanskih laikov je, da oznanjajo evangelij z življenjskim pričevanjem, zakoreninjenim v Kristusu in živetim v vsakdanjosti: v družini, pri poklicni zavzetosti na področju dela, kulture, znanosti, raziskovanja; z odgovornim opravljanjem družbenih, gospodarskih, političnih obveznosti. Vse svetne človeške stvarnosti, osebne in družbene, okoliščine in zgodovinske razmere, strukture in ustanove, vse to so posebna področja, kjer živijo in delajo krščanski laiki. Te stvarnosti so deležne božje ljubezni. Prizadevanje krščanskih laikov mora ustrezati tej viziji in se potrjevati kot izraz evangeljske ljubezni: »Tako je bivanje in delovanje krščanskih laikov v svetu ne samo antropološka in sociološka resničnost, ampak tudi specifična teološka in cerkvenostna.«

(544) Pričevanje krščanskega laika se rojeva iz daru milosti, katerega je priznal, gojil in privedel do zrelosti. Ta motivacija poudarja smisel njegovega zavzemanja v svetu in ga postavlja za antipod mistike dela, ki je lastna ateističnemu humanizmu, oropanim zadnjega smotra in omejenem zgolj na časnost. Eshatološko obzorje je ključ do pravilnega razumevanja človeške stvarnosti: v luči eshatoloških dobrin je krščanski laik sposoben pristno zastaviti svojo zemeljsko dejavnost. Življenjska raven in višja gospodarska proizvodnja nista več edina veljavna pokazatelja za merjenje polnega človekovega uresničevanja v tem življenju. Še manj pa veljata, ko gre za prihodnje: »Človek nikakor ni omejen samo na časne zadeve; kljub temu, da živi v človeški zgodovini, ostaja njegova poklicanost za večnost neokrnjena.«

Vprašanja za razmišljanje in pogovor v bratstvu:

- 1) Kateri vidik pričevanja blaženega Lukezija in Bonadone te je najbolj nagovoril in zakaj?
- 2) Katere so po Kompendiju pogloblitve lastnosti pomembne za identiteto krščanskega laika?
- 3) Na kakšen udejanjaš božjo ljubezen v svojem okolju ?